

Hyvä jäsenemme,

työttömyysturvalakiin tulee muutoksia ensi vuoden aikana. Tähän kirjeeseen olemme koonneet pääkohdat ensi vuoden lakimuutoksista sekä mm. ansiosidonnaisen päivärahan aktiivimallista, päivärahan verotuksesta ja palkansaajakassaan siirtymisestä.

Työttömän opiskelu helpottuu vuodenvaihteessa

Eduskunta on hyväksynyt lakimuutoksen, jonka myötä työttömän lyhytkestoinen opiskelu helpottuu. Enintään kuusi kuukautta kestävä opintotuki voi aloittaa ilman, että opintojen sivu- tai päätoimisuutta tai työttömän tarvetta opinnoille arvioidaan. Samalla aktiivimallin edellytykset muuttuvat niin, että lyhytkestoiset ja sivutoimiset opinnot kerryttävät aktiivisuutta.

Lyhytkestoiset eli enintään kuusi kuukautta kestävä opintotuki voi suorittaa työttömyysetuudella, jos työtön on vähintään 25 vuotta vanha ja opintotuki antaa ammatillisia valmiuksia tai tukevat yritystoimintaa. Jos kyse on aiemmin harjoitetuista opinnoista, opintojen keskeytymisestä tulee pääsääntöisesti olla kulunut vähintään vuosi.

Lyhytkestoisten opintojen aikana on yhä velvollisuus hakea ja vastaanottaa työtä ja osallistua työllistymistä edistäviin palveluihin niitä tarjottaessa. Opintojen perusteella ei makseta korotettua etuutta, kuten työllistymistä edistäviin palveluihin luettavien omaehtoisten opintojen ajalta.

Päätöksen siitä, voiko lyhytkestoiset opinnot aloittaa työttömyysetuudella, tekee TE-toimisto.

Jos aloitat lyhytkestoiset opinnot työttömyysetuudella, aktiivisuusedellytys kertyy opintojesi ajalta. Aktiivisuusedellytykseen luetaan vuodenvaihteesta alkaen myös sivutoimiset opinnot enintään kuuden kuukauden ajalta. Sivutoimisina pidetään sellaisia opintoja, jotka eivät estä kokoaikatyön vastaanottamista.

Tarkempia tietoja opinnoista saat TE-toimistosta.

HE 220/2018 työttömyysturvalain muuttamisesta lyhytkestoisen työn vastaanottamisen edistämiseksi

Suomen hallitus esittää muutoksia työttömyysturvalakiin. Työttömyysturvalakia ehdotetaan muutettavaksi siten, että lyhytkestoiseen palkkatyöhön tai osa-aikaiseen palkkatyöhön työllistyvän työnhakijan ansaitsema tulo soviteltaisiin yhteen työttömyysetuuden kanssa sinä etuuden hakujaksona, jonka aikana tulo maksetaan. Esityksessä ehdotetaan myös tehtäväksi täsmentäviä muutoksia siihen, miten toteutunutta työaikaa verrataan sovitellun etuuden saannin rajana olevaan työaikaan, joka saa olla enintään 80 prosenttia tehtävän kokoaikaisesta työajasta.

Esityksen tavoitteena on osittaisen työllistymisen ja lyhytkestoisen työn vastaanottamisen edistäminen. Sen tavoitteena on myös edistää kansallisesta tulotietojärjestelmästä annetun lain mukaisen tulorekisterin käyttöä tilanteissa, jossa työttömyysetuus maksetaan soviteltuna.

Esitys liittyy vuoden 2019 talousarvioesitykseen ja on tarkoitettu käsiteltäväksi sen yhteydessä.

Laki on tarkoitettu tulemaan voimaan 1.4.2019. Seuraamme lain etenemistä ja tiedotamme asiasta lisää kotisivuillamme www.syt.fi

Ansiopäiväraha lasketaan tulorekisterin tietojen perusteella aikaisintaan vuonna 2020

Palkkatietoja aletaan viedä tulorekisteriin 1.1.2019 lähtien. Työttömyyskassat alkavat saada tulorekisterin tietoja käyttöönsä kuitenkin vasta seuraavan vuoden alusta eli 1.1.2020 lähtien.

Rohkeutta yrittää.

Aktiivisuuden seuranta

Työttömyyskassat alkoivat 1.1.2018 lähtien seurata päivärahanhakijan aktiivisuutta 65 maksupäivän jaksoissa. Aktiivisuutta tarkastellaan takautuvasti. Aktiivimalli tarkoittaa sitä, että työttömyyspäivärahan hakijan täytyy osoittaa olevansa aktiivinen olemalla työssä, työllistymistä edistävässä palvelussa tai harjoittamalla yritystoimintaa. Jos hakija ei ole ollut laissa säädetyllä tavalla aktiivinen, päivärahan tasoa alennetaan 4,65 %. Alennus tehdään täysimääräiseen työttömyyspäivärahaan.

Päivärahaa alennetaan vain kerran, jolloin maksun suuruus seuraavan 65 päivän maksujakson jälkeen joko palautuu täysimääräiseksi tai jatkuu samansuuruisena. Alenema ei siis lisäännä, vaikka aktiivisuutta ei olisikaan, vaan päiväraha pysyy samana, kunnes aktiivisuusedellytys seuraavalla 65 päivän jaksolla täyttyy.

Olet tarkoitettulla tavalla aktiivinen, kun:

- olet tarkastelujakson aikana työssä yhteensä vähintään 18 tuntia eli niin paljon, että työ yhden kalenteriviikon aikana tehtynä luettaisiin palkansaajan työssäoloehtoon, opetuslalla 8 tunnin työskentelyä tarkastelujaksolla. Työn pitää olla vakuutuksenlaista ja palkan on oltava vähintään alan työehtosopimuksessa määritetty vähimmäispalkka.
- olet tarkastelujakson aikana ansainnut yritystoiminnassa yhteensä vähintään 23 prosenttia yrittäjän työssäoloehtoon vaaditusta kuukausiansiosta ($1068 \text{ €} \times 0,23 = 245,64 \text{ €}$)
- olet viisi päivää työllistymistä edistävässä palvelussa
- olet viisi päivää muussa työvoimaviranomaisen järjestämässä työllistymisedellytyksiä parantavassa palvelussa tai toiminnassa
- olet viisi päivää muussa työpaikalla tai työllistymiseen liittyen toteutettavassa rekrytointia tukevassa toiminnassa, jonka ajalta sinulle maksetaan päivärahaa

Aktiivisuusedellytys on siis täytettävä esimerkiksi joko tekemällä työtä tai osallistumalla työllistymistä edistäviin palveluihin, ei sekä että. Työhakemusten lähettäminen ei riitä täyttämään aktiivisuuden määritelmää. Työllistymistä tukevista toimista ja opiskeluista vastaa TE-palvelut. Ota yhteyttä TE-palveluihin, jos haluat kysyä työmahdollisuuksista ja työllistymistä tukevista toimista: www.te-palvelut.fi

Jos osallistut TE-toimiston määrittämiin työllistymistä tukeviin toimiin, ilmoita palvelun nimi päiväraha hakemuksessasi SYT-kassaan. Pyydämme tarvittaessa lisätietoja.

Alennettuna maksettu päiväraha palautuu täysimääräiseksi, kun

- täytät työssäoloehdon
- sinulla on yli kaksi viikkoa kestävää yritystoimintaa
- sinulla on yli kaksi viikkoa kestävää palkkatyötä
- päivärahasi hylätään joko työajan ylittymisen tai työajan valvonnan puuttumisen vuoksi
- päivärahasi hylätään tulojen perusteella
- sinulle määrätään korvaukseton määräaika (ns. karenssi) tai työssäolovelvoite

Tietyissä tilanteissa etuutta saavan aktiivisuutta ei seurata eikä etuuden tasoa myöskään alenneta. Aktiivisuusedellytyksen ei tarvitse täytyä, jos

- sinulla on vireillä työkyvyttömyyseläkehakemus
- työskentelet omais- tai perhehoitajana
- saat työkyvyttömyyden tai vamman perusteella myönnettyä sosiaalietuutta
- yhdenjaksoinen päivärahan saanti kokoaikaisen lomautuksen tai lyhennetyn työviikon perusteella kestää alle 65 maksupäivää

Rohkeutta yrittää.

Ansiopäivärahan verotus 2019

Uudet verokortit tulevat voimaan 1.2.2019. Vuoden 2018 verokorttisi on voimassa vielä tammikuun 2019 ajan. Nollaamme verokorttisi tulokertymän vuodenvaihteessa ja tulojen laskenta alkaa uudelleen alusta.

Verottajan automaattisesti kotiin postittamaa palkkaverokorttia ei tarvitse toimittaa SYT-kassaan, koska työttömyyskassat saavat nämä samat tiedot suoraan verottajalta. Jos ansiosidonnaisen päivärahasi verotuksessa käytetään palkkaverokorttia, veroa pidätetään aina vähintään 25 %, vaikka korttiin merkitty veroprosenttisi olisi tätä pienempi. Jos lähetät SYT-kassaan etuutta varten annetun muutosverokortin, vero pidätetään muutosverokortin mukaisesti.

Kätevimmin uuden muutosverokortin saa tilattua OmaVero-palvelusta osoitteesta www.vero.fi/verokortti. Verkkopalvelussa voit, joko tulostaa verokortin itse tai lähettää verokortin suoraan SYT-kassaan sähköisesti. Sähköiset muutosverokortin tiedot päivittyvät meille automaattisesti seuraavan yön aikana. Jos haluat, että päiväraha hakemuksesi käsitellään uusien verotietojen mukaisesti, lähetä jatkohakemus meille aikaisintaan seuraavana päivänä siitä, kun olet tilannut uuden verokortin.

Jos siirryt kokoaikatyöhön

Jos aloitat palkkatyön, sinun kannattaa liittyä palkansaajakassan jäseneksi välittömästi työn alettua. Kun vaihdat kassaa heti tilanteen muuttuessa, mahdollinen päiväraha oikeutesi pysyy voimassa katkotta jälkisuojan keinoin. Palkansaajan työssäolo- ja vakuutusehto on 26 viikkoa. SYT-kassan jäsenenä et voi kerryttää palkansaajan työssäoloahtoa.

Jos siirryt palkansaajakassaan ja jätät työttömäksi ennen kuin olet ehtinyt täyttää palkansaajan työssäoloehdon (26 viikkoa), palkansaajakassa voi maksaa sinulle jälkisuojapäivärahaa eli käytännössä palkansaajakassa maksaa entisen suuruista päivärahaa enintään enimmäisaikaan oikeuttavan ajan (300, 400 tai 500 päivää). Jos myöhemmin täytät palkansaajan työssäoloehdon, työttömyyspäivärahasi määritellään uudelleen. Hae päivärahaa siitä kassasta, jonka jäsenyys on voimassa työttömyyden alkaessa. Kassaa ei voi vaihtaa työttömyysaikana.

Päiväraha oikeuden säilyminen kassaa vaihdettaessa edellyttää, että liityt uuteen kassaan kuukauden sisällä SYT-kassasta eroamisesta ja jäsenmaksut on maksettu siirtymähetkeen saakka. Lisätietoja palkansaajakassoista saat Työttömyyskassojen yhteisjärjestöstä www.tyj.fi.

Yritystoiminnan aloittaminen työttömänä

Jos aloitat työttömänä yritystoiminnan, ei työllistyminen siinä estä päivärahan maksamista neljän kuukauden ajan työllistymisen alkamisesta lukien. Yritystoiminnan aloittamisesta pitää kuitenkin ilmoittaa TE-toimistoon ennen sen alkamista.

Yritystoiminnan tulot vähentävät ansiopäivärahan määrää sovittelua koskevien säännösten mukaisesti. Jos yritystoiminta katsotaan neljän kuukauden jälkeen sivutoimiseksi, voidaan ansiopäivärahaa edelleen maksaa. Päätoimiseksi yrittäjäksi katsotun oikeus ansiopäivärahaan lakkaa.

Neljän kuukauden päivärahamahdollisuus koskee työttömänä aloitettua uutta yritystoimintaa, joka alkaa aikaisintaan 1.1.2018 tai sen jälkeen.

Miten toimin, jos sairastun työttömyyden aikana?

Jos sairastut työttömänä ollessasi siten, että olet oikeutettu Kelan sairauspäivärahaan, ilmoita sairaudesta sekä SYT-kassalle että TE-toimistoon. Sairauspäivärahan ja muiden sosiaalietuuksien hakemisesta tulee aina ilmoittaa työttömyyspäivärahaa haettaessa.

Sairauspäivärahaa haetaan ensisijaisesti Kelasta. SYT-kassa voi maksaa sinulle työttömyyspäivärahaa sairauspäivärahan omavastuujalta.